

Діло

виходить щодня рано

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ:
Львів, Ринок ч. 10, II. пов.
Конт. почт. шадн. 143.322
Адреса для телеграм:
„Діло“ Львів.
Головний Редактор прий-
має від 11—12 год. перед-
полуднем.
Рукописи не зберігаються.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
Місячно 8-00 зок.
Чвертьрічно 15-00 „
Піврічно 30-00 „
Річно 60-00 „
ЗА ГРАНИЦЮ: В Америці 1 долар.
Франції, Італії, Бельгії 20 фр. фр.
Італії 7-50 зок., Німеччині 7-50 зок.,
Швейцарії 5 ш. фр., Чехослова-
ччині 30 ч. к., Румунії 150 лей, Бол-
гарії 7-50 зок., Австрії 7-50 зок.,
Зміна адреси 1 зок.

Телеф. Редації: 29-41.
Друкарні: 29-26.
В СПРАВІ ОГЛОШЕНЬ
ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІ-
СТРАЦІЇ.
ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА
25 сот.

Жіночі плащі з пошаків (коні),
Готові споди на мужеські футра
по найнижчих цінах та на догідних умовах
поручає

Одинок українська торгівля ФУТЕР
„ХРОМ“

Промислово-Торговельна Спілка з о. п. у Львові.
вул. Руська ч. 20, 324 5-5 Телефон 71-83

Центральний Кооперативний Банк
„Краєвий Союз Кредитовий“
у ЛЬВОВІ, РИНОК, ч. 10.
ч. тел. 433. — Конт. Почтової Шадниці ч. 143.467. —
(власна камениця при вул. 3. Мая ч. 15)
як **Центральна Каса Українських Кооперативів**
приймає вкладки ощадності, забезпечує їх у твер-
дій валюті та помішує в наших кооперативах, щоб
піднести господарський розвій українського народу.

Без ніякої матеріальної жертви
піддержуєте свою заслужену установу, як-
що забезпечите дозволену законом 1/3 часть
вартости своїх будинків у
Т-ві Взаїмних Обезпечень „Дністер“
у Львові, вул. Руська ч. 20.

Роковини Берестя.

Львів, 11. вересня 1937.

В дні 10. вересня (а радше вночі з 9. на 10.)
минув рівно рік від арештування 14-ти чільних
членів польських опозиційних партій (8 з ППС,
2 з „Визволення“, 2 зі „Строніцтва Халаского“ 2
з „Піаста“, 1 з ННР і 1 з НД) та 5-ох українських
політичних діячів. Цими останніми були б. по-
сли УНДО **Олександр Височинський**, **Іван Личин-
ський**, **Дмитро Палів** і **Володимир Целович** та б.
посол УСРП **Ор-р Осип Когут**. Згодом арештовано
ще одного б. посла ББ (виключеного за зловжи-
вання), та ще двох діячів польської опозиції
(одного з НД а Корфантога з ХД). Усіх цих а-
рештованих вивезено до військової в'язниці у
Бересті, що теж спершу не було нікому відомим.
У Бересті перебули вони 2 місяці і п'ять днів.
Відтіл порозовжено в'язнів до різних — уже
не військових в'язниць. Знову ж звідти у роамірно
скорому часі випущено всіх їх за кавцією на
волю.

Найдовше просиділи українські в'язні. З них
два таки досі все ще перебувають у в'язниці: б.
час. **Ол. Височинський** і б. пос. **Дм. Палів**. Перший
мав судову розправу на Волині, на якій засу-
джено його на два роки в'язниці (за вічеві про-
мови). Другий — б. пос. **Дмитро Палів**, сидить
уже рік у слідчій в'язниці без акту обвинувачен-
ня, а всі дотеперішні заходи родини випустити
його на волю за кавцією — були полагоджува-
ні негативно. В це єдиний того роду випадок у
цій т. зв. **берестейській афері**. Правда, акту об-
винувачення не дістав ще також ні один з б. бе-
рестейських в'язнів-поляків (за винятком засу-
дженого Бацьмагі), але всі вони знаходяться дав-
но на волі.

Арештування кільканадцяти осіб з поль-
ського й українського політ. світа з заг. відомими
назвищами викликало рік тому величезну сен-
сацію. Збіглим був факт, що поміж арештова-
ними знаходилися такі одиниці, як б. трьохкрат-
ний польський прем'єр, голова „ржонду народо-
вого“ з 1920 року, кавалір найвищого в Польщі
ордену „Білого Орла“ **Вінцентій Вітос**, б. міні-
стри **Барліцкі** і **Кернік** і такі люди, як б. ле-
гюновий старшина, удекорований кількома ор-
денами, **Багінський**, або старий парламентарист,
один з вождів ППС і теж високий резервний
польський старшина — **д-р Герман Ліберман**.
Причина тих арештувань була для усіх загад-
кою. Старався пояснити її офіційний комуні-
кат, який казав буквально так:

„Супроти того, що вислали посольські мав-
дати, отже послідовно й посольська незайма-
ність, відповідні власті приступили до розгля-
даня справ, накопичених за весь період мину-
лої соймової каденції. На цій підставі, в дні 10.
вересня ц. р. затримано цілий ряд б. послів, які
допустилися провини однаково кримінальної на-
тури (крадіжки, обманства, привласнення і т. д.),
як і політичного характеру (стріли до поліції,
накликування до насильств і непослуху влади,
протидержанні виступи і т. п.). Доходження, які
в справах задержаних осіб вела влада безпеки,
будуть сформувані до прокураторських властей“.

Очевидно, що такий комунікат загадки не
вишуквав і вона залишилась загадкою подеку-
ди і по нинішній день. Однак специфічного роз-
голосу справа набрала тоюно після виходу пер-
ших в'язнів на волю, бо раніше за весь час їх по-
буту у Бересті, найстротіша йодіція не дозволи-
ла нік з в'язнями комунікуватися. Цікаво
теж, що минав цюю кілька днів від випущен-
ня в'язнів, поки вони зматіли почати говорити.

Однак прилюдно не забрали слова й досі.
Серед голосної соймової дебати над „справою
Берестя“, яка виринула на парламентарному
грунті у зв'язку з інтерпелляцією та наглим
внеском цілої опозиції, вийшла на яву ціла нит-
ка подробиць із „тайн Берестя“. Уряд заквестіо-
нував правдивість тих ревеліцій, підносячи за-
кид, що ніхто з б. в'язнів не вніс суд. скарги і що
лише суд є компетентною інстанцією цією спра-
вою зайнятися. Як відомо, над внесками опозиції
сойм (санаційна більшість) перейшов до денно-
го порядку, (в ту саму ніч так само „полагодже-
но“ справу т. зв. „пацифікації“) однак справа
Берестя остала справою суто політичною. Як
таку, у нинішні роковини пригадує її ціла
польська опозиційна преса. Згадуємо і ми про

неї — з огляду на ті специфічні моменти, які
визначили лише.

Цікаво, що саме в роковини Берестя запові-
дається сенсаційна розправа, яка стоїть в бере-
стейській афері у тісному зв'язку. Це справа
„Газети Видгоської“, якої редактора покликали
до карної відповідальности за поміщення дея-
ких інформацій про поведінку за поміщення у
Бересті послів. Оборона покликувала тоді на
потвердження тих інформацій як свідків усіх б.
берестейських в'язнів, на що суд у Видгоці зго-
дився. Розправа мала відбутися 5. вересня, але
Найвищий Суд майже напередодні розправи рі-
шив передати справу городському судові у То-
руні. Саме 12. вересня має у Торуні ця розправа
відбутися і всі ждуть з зацікавленням чи та-
мошній суд згодиться допустити донаа правди а
переслухати, як свідків, буваших „берестейців“.
Появилися уже газ. звістки, що цього не буде...

З польської преси.

Ревеліції „Люстрованого Курера Цодзенного“ про Берлін і українських терористів.

Краківський щоденник „Люстровани Курер
Цодзенни“ з дати 11. вересня (ч. 25f) приніс на
передовому місці статтю п. я. „Нехай говорять
документи. — Стверджуємо, що урядовий Бер-
лін організує та фінансує терористичну акцію
у Сх. Малополющі“. Цей орган від наймолодших
своїх днів по нинішній день твердив і твердить,
що весь український рух є „берлінською інтри-
гою“. У названій статті він цього не говорить,
але старається при допомозі двох сфотографо-
ваних німецьких листів з 1926 р. доказати, що
„українська терористична акція“ у Сх. Галичині
аранжована Берліном. Нижче знайомимо наших
читачів з наведеними у „Курері“ листами.

Перший з них — це лист німецького до-
стойника з уряду закордонних справ Німеччи-
ни фон Гана до тодішнього ген. нім. консуля
в Кракові **Клемана**. Цей лист має такий текст:

Auswärtiges Amt. Berlin W. 8. 15 Juni, 1926.

Sehr geehrter Herr Klemann!

In aller Eile vor Kurierschluss möchte ich
Ihnen im Auftrage vom Herrn Zechlin und im
Anschluss an den Ihnen mit demselben Kurier
wohl zugehendem Erlass wegen der Dienstreise
nach Lemberg und Stanislaw noch folgende Bitte
unterbreiten. Sie betrifft die Persönlichkeit des
Konowalec, deren politische Einstellung zwischen
uns und dem Reichswehrministerium strittig ist.
Während letzteres behauptet, dass K... die Lei-
tung der „Undo“ hinter sich hat, hat Kost Le-
wicki bei seiner letzten hiesigen Anwesenheit
mir gegenüber geäußert. Dymitr Lewicki habe
ihm vor seiner Abreise nach Berlin in Lemberg
ausdrücklich erklärt, Konowalec könne sich in
keiner Weise auf die Undo berufen: deren Lei-
tung habe nichts mit ihm zu tun. Ich habe da-
mals Kost Lewicki sofort gebeten, mir eine ent-
sprechende schriftliche Erklärung seines Namens-
vetters zu besorgen, diese aber bisher nicht
erhalten. Wollen Sie mir bitte in Lemberg
Dmitri Lewickij noch einmal daraufhin anspre-
chen und von ihm nach Möglichkeit ein schrift-
liches, jedenfalls aber mündliche Erklärung dar-
über erzielen, wie das Präsidium der Undo
in politischer Beziehung zu Konowalec steht.
Für unsere Bemühungen Petruschewytsch und
die Leitung der Undo vielleicht doch noch unter
einen Hut zu bringen würde eine solche Erklä-
rung von besonderer Bedeutung sein, ebenso
aber auch für unser Verhältnis zum Reichs-
wehrministerium bei der Behandlung der ukra-
inischen Frage.

In der Hoffnung, dass Ihre Reise durch Ga-
lizien sich nach Wunsch vollzieht, und dass
Sie dabei weniger unter Dauerregen leiden, als
wir hier, verbleibe ich mit besten Grüßen

Ihr sehr ergebener
Frh. v. Hahn.

Другий документ — це лист іншого до-
стойника з заграничного німецького уряду, з
саме п. **Цехліна**, заадресований теж до гене-
рального німецького консуля в Кракові п. **Кле-
мана**. Цей лист містить такий текст:

Auswärtiges Amt. Berlin W. 8 den 29 Juli 1926.

Sehr geehrter Herr Klemann!

Haben Sie vielen Dank über die Berichte
über die ukrainischen Verhältnisse, die ich mit
besonderen Interesse gelesen habe, die uns von
grosser Wichtigkeit sind. Ich möchte angesichts
meiner starken Belastung mit sonstigen Geschäfts-
ten, Handelsvertrag usw. davon Abstand nehmen,
heute näher auf Ihre Mitteilungen einzugehen,
und nur bemerken, dass ich mich Ihrer Auffas-
sung hinsichtlich der Geldsendungen völlig an-
schliesse.

Ich möchte sogar so weitgehen einen Weg
zu finden das Konsulat überhaupt grundsätzlich
ausserhalb der ganzen Geldangelegenheiten zu
lassen, falls nicht notwendig werden sollte, die
Frage der Geldunterstützung angesichts der
neuerlichen Vorgänge überhaupt einer Revisor
zu unterziehen.

Vorläufig wird im August zunächst einmal
keine Zahlung erfolgen.

Ich bin auch ganz Ihrer Meinung, dass mil-
itärische Stellen grundsätzlich davon Abstand
nehmen sollten in aussenpolitischen Fragen
Sonderwege zu gehen.

Ich habe diesbezüglich bereits mit dem Reichs-
wehrministerium Rücksprache genommen und hof-
fe, dass so unerfreuliche Vorfälle, die uns be-
denklichen Schaden zufügen können, nicht mehr
vorkommen werden.

Mit den besten Empfehlungen bin ich

Ihr sehr ergebener
Zechlin.

До наведених обох документів „Курер“ дав
від себе між іншим таке освітлення:

„Твердим категорично, що жодія теро-
ристичних українських кол була і є кермова-
на з Берліна. Стверджуємо категорично, що
аподіюючі бюро уряду закордонних справ

і міністерства Райхсвері, кожне на свою руку, примували до підміновання Річнесполитої, вели і скріплювали грішми групи, що виконували акти саботажу і терору на терені Сх. Малопольщі".

Крім того у тій-же статті подана ще й вістка, що нібито в 1927 р. „знаний зі своєї протипольської діяльності п. Леонтій Куницький" він переговорив у „ріжних бюрах" „Авсвертігес Амт"-у в справі матеріальної допомоги для деяких українських кол у Польщі. Вертаючи з Берліна п. Л. Куницький — твердить „Курер" — стрінувся у Кракові з тамошнім німецьким консулом п. Редігером, з яким „усталив подробиці польсько-української співпраці по думці берлінських аказівок, а також питання субсидій".

Передруковуючи оба повні листи з „Іл. Кур. Цодз." важко нам про них щонебудь сказати, бо нема ніяких даних на те, чи вони автентичні, чи може подібні до тих численних „оригінальних" документів, які друкував перед трьома роками харківський „Комуніст" про мнімі переговори д-ра Дм. Левицького з польським урядом за посередництва чільних діячів унівського табору, або до тих фальшованих „політичних" листів д-ра Ст. Федака до Евгена Коновальця, які грішали навіть неграмотністю. Колиж би навіть прийняти правдивість наведених листів за доказану, то й тоді вони стверджували передовсім те, що як тепер так і тоді у 1926 р. УНДО всупереч голосам польської преси нічого спільного з УВО не мало. Тут слід зазначити, що саме тоді УНДО мало за собою всього навсього рік існування. Однак деяким органам польської преси ніякі аргументи не перешкоджають і надалі твердити тоді, коли їм це буде потрібне, що УНДО стоїть у взаєминах з УВО.

Щож до „ревеляцій" про „переговори п. Л. Куницького" у Берліні та Кракові у справі співпраці та субсидій, то, маємо надію, що цю справу вяснить належно сам інтересований о. прал. Куницький, до якого це відноситься, бо той-же „Ілюстровани Курер Цодзєнни" у черговому числі з дати 12. вересня пише виразно про нього ось що:

„Поміж тим п. Куницьким і... пралатом святоюрським, інтриги якого „Іл. Кур. Цодз." все п'ятує, заходить ідентичність імені і прізвища. Не треба надто великої догадливості, щоби ствердити ідентичність цього гостя Берліна і консула німецького у Кракові, який снує інтриги проти польської держави. Ось дальше здемаскування правдивого обличчя святоюрської політики".

ФЕЙЛЕТОН „ДІЛА" З ДНЯ 13. ВЕРЕСНЯ 1931.

МИХАЙЛО ЛАЗОРКО.

2)

Заліщики.

Комунікація з Буковиною. — „Варшавяки" й українське населення. — Визиск Заліщик Старих. — Культурно-освітня праця. — Без економічної організації! — Торговля овочами і вигляди на майбутнє. — Цінні розкопки.

(Докінчення).

Нові кордони перервали приязні сусідські відносини між селянами Буковини й Галичини, а зокрема родинні і господарські. Самі Заліщики потерпіли дуже багато під оглядом торговельним. Комунікація з Буковиною тепер лише залізняком і човнами, очевидно, за окремим дозволом. Гарні два залізні мости, окраса Заліщик, були знищені в часі війни; залізничний міст направлений і комунікація ним призвєрена, другий для переїзду фірами не відбудований.

Не буде зайвим написати кілька слів про літників з корінної Польщі, яких тут загально називають „варшавяками". Ті, з якими довелося мені стрітатися, це були люди отверті, товариські, веселі, поза тим зі шляхотськими манірами. Польщу люблять такою, якою вона є. В українських справах не визнаються, але в загальному — боляй у левиній дискусії, себто на словах, — ставляться до нас прихильно. Галицьких поляків — як говорили — „з патентом на діяних патріотів" не люблять. Наше село з його значними, способом життя для них цікаве, а в багатьох випадках воєм не знає. Для прикладу наведу такий автентичний факт: подану до стола варену кукурудзу хотіли краяти на плястерки, а коли це не вдалося, викали прислугу для пояснення, як їсти!

Біла, що воєди хотіла бачити поляків (навіть там, де їх нема), а по крайній мірі боляй до брех сусідів — румунів. Сиджу раз на березі Дністра та прислухуюсь дискусії мішаного гуртка людей. Розмова йде про те, чи мешканці по другій стороні Дністрового берега — не родючі

З побуту у Швеції.

Конгрес Міжнародної Федерації Учительських Організацій.

Вполадне того дня були запрошені учасники управою міста Стокгольму на „lunch" до ратушевої салі. Цей ратуш вибудували вже по війні в 1917—20 рр. Слушно завважив у своїй промові посадинок міста, що тоді, коли інші кєрвавилися у світовій війні, — то шведи будувалися. Це одна з найкращих будівель міста, з прекрасними світлицями, уладженням і т. п. Головні частини будови, а навіть підлога з гранітів.

По прийнятті в ратуші продовжувало наради над резолюцією учит. Вольфа. Треба ще згадати про те, що весь час у нарадах брав участь відпоручник Ліги Народів з Женєви д-р Кульман. При отворенні нарад він виголосив довшу промову від Ліги Народів і ствердив, що мир без школи є неможливий та що освітня акція при Лізі Народів опрацьовує матеріали до розвитку школи всіх типів і створення спроможности всім народам користати з рідного слова. На запит учит. Ляпєра, чи виділ виховання при Лізі Народів возьме під розвагу виміну учителів та учнів також народніх шкіл, як це роблено дотепер у вищих школах, відповів д-р Кульман притакуючо.

З дискусії над резолюцією Вольфа замітні такі погляди: Другий делегат Німєччини, учит. Міллер, обороняв становище Вольфа, бо положення учителя і школи є звязане з політичним положенням народів. Школа терпить через воєнну кризу. При кризі звичайно приходить диктатура, а при диктатурі положення школи невиносиме і паде рівень культури та виховання. Учит. Семіль (поляк) підтримував декларацію французів, а щодо кризи, то ствердив, що вона в Польщі не є менша, як у Німєччині, бо ціни продуктів такі самі, а також через кризу зредуковано 30—40 проц. урядовців і вчителівства. Учит. Вольф пояснював, що порушив справу роззброєння тому, бо молодь настроєна щораз більше воєнничо. Бажав, щоби в усіх народів перестали обвинувачувати німців у причинах війни і докоряти їм. Якщо прийде в Німєччині диктатура, то виховання піде шляхами, суперечними нашій пацифістичній ідеї. Делегат Відня станув в обороні Вольфа, стверджуючи, що його промови не треба аважати декларацією, а тільки ствердженням, як тяжко працювати в німєцькій школі для мира. Довше полемізував з французами і поляками. Делегат Лі-

ги Народів заявив, що має уповажнення сказати, що питання роззброєння розвизується скорим ходом і в цій справі йде дуже інтенсивна праця. Визнав Федерацію Учителівства, щоби в цій справі була помічна. (Отже апробував становище Вольфа). По кількох бесідниках під кінець засідання опрадував себе учит. Махух (Польща), що його виступ проти німців не був ворожий і просив, щоб його але не розуміли. Справу зложення відповідних резолюцій передано езекутивні до найближчого дня.

Третій день нарад (15. серпня н. р.). Генеральний секретар Федерації Дюма складав організаційне звідомлення — про фінанси, видавництва, звязки і т. д. Обговорював справу виміни членів і їх дітей на студії та комунікаційні труднощі. Секретаріат зробив усе можливе у звязку з суспільно-громадянськими установами в справі акцій за роззброєння. Довше затримався над видавництвом „A.-Z." („Між-

Ударн крови до голови, тиснення коло серця, брак віддиху, почуття страху, нервово перетудєння, мігрєна, неспокій і безсонність, можна легко усунути, уживаючи природної гіркої води „Franciszka Józefa". Домагати ся в усіх антиках і апроєриях.

народня Єдність"), де в 4-х європейських мовах друкуються праці, які причиняються до загального міжнароднього зближення. Дальше задумують видавати підручник — історію всіх учительських організацій.

В дискусії довідалися ми з заяви делегата з Люксембургу, що кошти подорожі вчителівства (і його як делегата на Конгрес) покривав уряд. Учит. Рон ствердив велику поміч у всіх справах, що її віддали товариші з Франції учителям-німцям з Чехії, котрі поїхали були до Парижа. Радив, щоби всі єфєдеровані члєни завели в себе цю гарну тактику допомоги товаришам. Учит. Вольф дякував французьким товаришам за поміч, подану шкільним німєцьким дітям безробітних батьків. На запит учителів з Англії, чи й до них була би приноворєлена та сама тактика, відповів учит. Дюма позитивно. Делегат Ліги Народів повідомив, що в Лізі Народів зроблено поважні заходи в ріжних урядах у справі масової виміни молоді до шкіл — головню на правничі студії і цю працю ведеться дальше.

туцули, чи ні? Думки між ними поділені; твердження одного з опонентів, що ціла північно-західна Буковина, яка межує з Галичиною, замешкана чисто українським населенням, не переконала всіх присутніх. Аж дрібниця, здавалося, факт дав відповідь на спірне питання. На протилежній стороні Дністрового берега пасли малі пастухи худобу і саме в той час, коли тут велася дискусія — затягнули дзвінками д'гочим голосами так, що Дністровим яром пішов відгомін. „Гей там на горі, там жєнці ждуть"... Це дало змогу опонентові переконати всіх інших, що його твердження є правдиве.

Добре буде згадати дещо і про саме місто. Заліщики мають нині около 5.000 мешканців. Саме місто, можна сказати, жиє польське, затє Заліщики Старі на 90 відс. українські і, хоч становлять окрему громаду, є містом дуже використовуваним. Приміром оплати за літників, яких більшість мешкає в Заліщиках Старих, побирає „комісія уадрєвєска" міста і т. д.

Культурно-освітня праця завдяки маленькій горстці української інтелігенції вільних факів розвивається гарно, національна свідомість населення доволі велика, — все таки недостача інтелігенції дається сильно відчувати. В усіх державних урядах дослівно всього кілька осіб української національності, решта заступлена поляками. Навіть у народній школі, як мене інформовано, нема ані одної сили української народности.

Під економічним оглядом організація доволі слаба; за винятком кредитової „Української Каси" нема тут жадної кооперативної установи. Заліщики в часі війни потерпіли, як уже сказано, дуже багато, зокрема селяни і міщани страждали гарні морєлєві сади і виниці. Тепер засаджують наново згідно з вимогами раціональної культури, на жаль, ця акція спизняється через великий брак грошей, а до того є дєкєрєлом великого визиску.

Є тут у звичаю позичати на відпову садів якусь потрібну суму, приміром 500 зєл. Таку позичку авєртається дозакінковє бо проц, затє трилітнім збором в часі найкращого урожаю і коньїктури. Це в практиці виглядає так, що позичаючий в часі дєсєти літ дїстає за морєлє за

трирічний збір 4—5 тисяч зєл. або й більше. Дїєсно страшна лихва!

Булоб обовязком держави дати мешканцям дешєвий довгорєчнєцєвий кредит, а навіть фахового агронома-садівника. Нєма сумнїву, що така позичка булаб великим хїєном для людей і при неслаб велику користь також державі.

Та не зважаючи на все те, морєлєві сади і виниці приносять доволі гарні зєски. Виноград якостєво дорївняє бесарабськомє і північно-угорськомє чи пак карпато-українськомє. Торговля овочами в руках жиєдів; були спроба єорганїзувати продаж без посєрєдникїв, та не вдалєся. Рїчний експорт морєлє доходить тєпер до яких 30 вагонїв; висїдають до бїльших мїст цїлої Польщі, переважно малими партїями, пакують в кошики по 5 і 10 кг. Збір та експорт вимагають дуже доброго знання і дбайливості з огляду на скоре дозрівання овочу. З інших овочїв експортують невелику скїлькїсть винограду, кавунї, мєльони і помїдори. Беручи за пїдставу продажну цїну самих лише морєлє по 25 зєл. за 100 кг., то при експортї 30 вагонїв осягнемо поважну суму 75 тисяч доларїв.

Продукцію морєлє можна би збїльшити до 100, а навіть 120 вагонїв, що дало б на основї повнїшого обчислення 250 до 300 тисяч доларїв торгї. Заповняю, що це не фантастичні цифри, але наскрізь реальні. Треба лише ініціативи, праці і гроша. Слїд би тут нашїй коопєрації перєвести докладні студії та приступити серїєзно до діла. Перєрїбка морєлє на мармєладу дала би ще бїльші зєски.

Згадаю ще, що в Заліщиках та в інших селах Дністрового яру находяться в значній скїлькості цїнні й надзвичайно рїдкі архєологїчні нахїдки з найдавнїшої прєдїсторїчної до би. Проф. Юрїй Полїнєський перєводив у багатьох тутешніх мїсцєвостях розкопки та збогатав наш музей неопїєнєними скарбами. Цїми розкопками цїкавиться на мїсці з великим пїєтєзмом п. Марїян Панас. Придбані ним збїрки умїщенї частинно в Народнїм Домї, однакє було би авказано, щоби ці скарби були перєнесені якнайскорїше до Музею Наук. Т-ва ім. Шевченка у Львовї, бо там для них однокє бєзопєчне мїсцє.

Заліщики, 10. серпня 1931.

По ухваленні резолюцій, поміщених у бюлетні, подав генеральний секретар декілька догадань до членів: прохав, щоб організації відповідали в скорішій темпі, як дотепер, на письма Секретаріату, щоб при поданні матеріалів та інформацій були подані точні цифри і джерела; заохочував до передплати „А.-З.“ і прохав, щоб члени ділилися з Секретаріатом всіми добрими і прикрими переживаннями. На закінчення засідання цього дня ухвалено резолюцію у зв'язку з промовою учнів. Вольфа такого змісту: „Федерація, яка обіймає понад 600.000 членів, домагається від усіх урядів, щоб поборювали економічну кризу. До цього треба негайно і всіми приступними засобами перевести загальне роззброєння. Цю резолюцію обов'язані всі члени подати до відома своїм урядам і вести пропаганду за роззброєнням на місцях“.

Того дня вечором відбувся банкет, виданий Союзом Учителів Швеції. Участь у цьому банкеті взяло около 120 осіб, а між ними — побіч делегатів — також шведський міністр освіти і всі вищі достойники того мін-ства, посадики міста Стокгольму та різні гості. Всі учасники мали при столі чергові місця поіменно означені. (Для цікавих подаю, що я, як делегат українського вчителства, мав 8-е місце коло президії). Підчас вечери пригравала музика і співав хор, зложений з учителів шведів. Промов підчас банкету було 3: вітальну промову виголосив голова шведських учительських організацій, який підніс велику вагу Федерації, що об'єднує понад 600 тисяч учителів, котрі мають у своєму вихованні коло 30 мільонів молодих душ. Дальше говорив начальник педагогічного відділу при мін-стві освіти, а наостанок генеральний секретар Федерації. Вечера ця тривала дві години. Тут знов варто звернути увагу на факт, що більшість членів піла мінеральну во-

ду, а алькоголів (як у цілій Швеції) подано дуже мало. Тверезість Швеції дуже велика.

На неділю 16. серпня відложено обі теми, подані на початку, до яких я передав коротенькі реферати на письмі з резолюціями. Пополудні була прогулянка на архіпеліг, а 17. серпня виклад про устрій шведського шкільництва. На закінчення випадає мені ствердити вичливість обох секретарів Федерації, які виказали багато зацікавлення до положення українського вчителства і поставили догадань прислати матеріали безпосередньо до них. З ними мав я кілька розмов, а також з учителями німцями, лотішами і поляками. Учителями поляками передав я на письмі матеріал про зневаги українського вчителства підчас пацифікації, а лист про тяжке побиття одного товариша зробив на них велике враження; вони запропонували нам спільну конференцію у Варшаві, на що я очевидно радо згодився.

Як іде про загальні завваги до Конгресу, то мушу ствердити, що він мав більше пропагандивний характер, як діловий. Справа тут у тому, щоб виховники різних народів взаємно себе пізнавали й до себе зближались. Якщо мова йде про загальну ціль Федерації, то це головню пропаганда за світовим миром і ведення виховання дітей у тім дусі. Дальше міжнародний контакт вчителства й учнів через виміну, матеріальну й культурну допомогу, пізнавання різних культур, лагодження національних непорозумінь, повна толеранція і зрозуміння національних окремішностей — отсе великі і гарні цілі, які входять у програму завдань Федерації. Нині вже у нас не повинно бути питання, чи нам належати до Федерації, бо саме українці потребують найбільше прихильності Європи і пропаганди українського імені.

Посол Дмитро Великанович.

Під увагу членам тимчасових виділів повітових.

Під теперішню пору, коли багато польських щоденників заговорили на тему польсько-українських взаємин, східногалицькі воевідства доручили повітовим виділам ухвалювати службові статuti для урядників виділів. Ці нові статuti мають вже до решти скасувати повітову самоуправу.

По думці § 26. дот. закону про повітові презентації повітові ради ухвалюють число і плату урядників та слуг, потрібних для пов. виділів, а крім того постановляють і про хід дисциплінарного поступовання. Розпорядок мін. внутрішніх справ з 15. березня 1930 р., оголошений у вістнику мін. ч. 4. скасував цю постанову § 26. і сказав, що повітових урядників має на будуче установляти не рада і повітовий виділ, але сам староста, як начальник повіт. виділу.

Так одним почерком пера погребано повітову самоуправу, бо якже значіння буде мати повітовий виділ, іменованій і так самим старостою, коли йому віднято навіть право іменування і настановлювання урядників у повітовім виділі.

З того виходить вже тепер таке, що прибувши тепер до нас з Варшави чи з Поліся новоіменовані старости можуть собі іменувати і фактично іменують урядовців, що Бог знає звідки сюди замандрували, і не знають зовсім місцевих відносин. Часто такі урядовці пока-

зуються несовісними, та старости покривають їх гріхи, признаючи їм різні відправи.

Та тепер зробили воевідства чи так міністерство ще дальший крок для цілковитої централізації цих ніби самоуправних органів і кажуть тим самим повітовим радам ухвалювати для себе новий службовий статут, у якому ті ради згідно повітові виділи мають собі наложити самі шнурок на шию і ухвалювати в § 4. таку постанову:

„Podania kandydatów (урядників і слуг пов. виділів) rozpatruje sam przewodniczący tymcz. Wydziału pow. i samodzielnie nadaje posady w myśl okólnika Min. Spraw Wewn. z 15 marca 1930 — ogłoszenie konkursu nie jest konieczne — przewodniczący tymcz. Wydziału pow. ma prawo w krótkiej drodze obsadzić wszystkie stanowiska etatowe i nieetatowe“. §. 19. Przewodniczący udziela załączek urzędnikom do wysokości 1000 zł. i sam ustala sposób spłacania i terminy płatności“.

Очевидно староста стає таким чином паном положення у цілому повіті, а коли йому до цього браку вишкочення, то такою людиною, що може касувати всіх віїтів у повіті і т. д. стає секретар повітової ради.

Коли самі пов. ради, які вони досі не є, не стануть в обороні своїх прав і не спротивляться ухваленню повищого статуту, то остануться повітовими радами лише на папері.

З безконечної галерії.

В понеділок дня 14. вересня ц. р. розпочинається розп'яса на три дні карна розправа перед трибуналом лави присяжних у Львові проти Рішпа і тов. (разом вісьмох молодих українців зі Стрия), обвинувачених за злочин головної зради в §§ 58. і 59. карного закону. Після акту обвинувачення повищого злочини мали допуститися обвинувачені — всі замешкали в Стрию — в цей спосіб, що мали належати до бойки УВО (чого навіть після самого акту обвинувачення нікому з обвинувачених не доказано) і приготували в осені минулого року акти саботажу в Стрию. З обвинувачених трьох є колишніми учнями восьмої класи стрийської державної гімназії, всі інші працюють в купецтві, як молоді суб'єкти, а один — також молодий — є робітником. Розправа проти них відбулася вже перед лавою присяжних у Стрию в травні 1931 р., котру відпочено тільки тому, що тоді не явилася на розправу голова і одиниця підпора акту обвинувачення, поліційний агент Альбін. На цій розправі боронили обвинувачених всі стрийські українські адвокати (крім д-ра Домбичевського) і адвокат д-р Степан Баран. На розправі дня 18. травня ц. р. не явився головний свідок акту обвинувачення поліційний агент Альбін з приводу бездури і тому на вимогу прокуратора розправу відпочено і одієля на його (прокуратора) вимогу

делеговано трибунал суду присяжних у Львові до осуду повищого справи. Перед кількома тяжкими перевезено обвинувачених зі стрийської торми до Бригідок у Львові (всі вони сидять вже близько рік) і в понеділок 14. ц. м. розпочнеться проти них велика карна розправа за злочин головної зради перед лавою присяжних у Львові. Розправі проводить окружний суддя Ягодінський, боронять обвинувачених адвокати: д-р Володимир Старосольський і д-р Степан Шухевич зі Львова та посол д-р Степан Баран з Тернополя. Розправу розпочано на три дні.

КОНГРЕС ВІЛЬНОДУМЦІВ.

В Берліні в селі парламенту радить міжнародний конгрес вільнодумців, в якому беруть участь представники кільканадцятих народів. Уряди Італійський і лотішський не видали віз делегатам, що вибиралися з їх країн — конгрес. Не було також представників вільнодумців з Латвії. Держав з причини економічних труднощів. Головним фактом, який заарестував конгрес, є об'єднання обох, досі незалежно від себе виступаючих, міжнародних союзов, загального і робітничого. Оба створили одиницями інтернаціонал шляхої думки, що заповідне сидіти інтелектуальних об'єднань в національно-му часі

3 волинської хроніки.

Сельроба й селянство. Сельроба щораз виразніше „працюють“ для знищення того, що створено довгими ауславами сільської інтелігенції. В селах, де нема жадної української культурно-освітньої чи господарської організації, не допускають до створення такої. А де вона є, але не в їхніх руках, намагаються підірвати її, а навіть і ліквідувати. Просвіта, кооперація, агрікультурна праця, каса — все це буржуазські організації. „Всі книжки просвітницької бібліотеки треба було спалити“ — завваив один з них з села С. на Луччині. На кооперативних зборах стараються підсунути думку про ліквідацію кооперації. А про сільсько-господарську роботу висловлюються, як про одурювання селян: не якась там агрікультура потрібна, а земля і т. д. Прийде, мовляв, селянсько-робітничка влада й усе дасть. У цій роботі сельроба збігаються з „роботою“ хрунів, які ведуть таку саму лінію. Одним словом: „співа-праця“

З селянсько-робітничого „раю“. В останньому часі раз-ураз тікають селяни з селянсько-робітничого „раю“ за різьким кордоном і оповідають про цей „рай“ дуже цікаві річі. Недавно втік звідти селянин з с. Ціміні, медвежської волости, на Луччині. Оповідав він, що селянсько-бездарна, мук, голоду й пониження він не міг довше стерпіти і тому, ризкуючи життям, утік.

Що буває в селі. В селі Городищі, сильнеської волости, вночі з 5. на 6. ц. м. згоріли клуні селянина В. Мацюка, який має непогано господарство завдяки своїй працьовитості. Селяни голосно кажуть, що підпалили його сельроба. І це не перший випадок. Селянина Гриця Мацюка, прозваного за його надивчайну працьовитість „Гарячим“, палили двічі. Те саме було і з іншими заможними та працьовитими селянами. „Куркулям“ не лише палать будинки, але й нищать засіви на полях. Роблять це спеціальні „загони“: „піхота“, „кавалерія“, й „артилерія“. „Піхота“ вночі вириває руками збіжжя, „кавалерія“ товче кінями, а „артилерія“ викоує картоплю і робить іншу шкоду. Отакто тепер у селі серце може відпочити...

А кров усе летить за землею. Перешкоди господарській праці і, внаслідок цього, зубожіння селян раз-ураз приводить у селах до страшних драм. Отак уночі з 28. на 29. серпня запалили будинки селянина Малаві Веремчукової (з Чмелів) у Великій Осниці на Луччині. Коли почали гасити вогонь і ввійшли до середини хати, то наткнулися в ній на три трупи: самої Веремчукової, її 12-літнього сина й нешлябного чоловіка Антона Малечка. Підозріння впало на рідного брата небіжки Федора Чмеля, молодого селянина, 23 літ. Він убив цих трое людей, аби заволодіти майном, а щоб скрити свій злочин, підпалив хату. Цікаво, що злочинець був гордимим штудистом, яким суворо забороняється вбивати й навіть носити зброю.

Передчасна смерть. Нова щоденна газета „Курер Волинський“, яка перед кількома днями почала виходити в Рівному, закінчила своє коротке існування.

Чи не безбожник? Юхим Вальчук з Горохова вдерся вночі до народної школи, знищив бібліотеку і, здерши з стін образ Христа, зневажив його огидним способом.

„Пролетарські шлюби“. В зв'язку з наведеним вище фактом подають нам трохи запізнілі відомості про так звані „пролетарські“ шлюби на Горохівщині. Шлюб такий мав місце в селі В. „Пролетарі“ (сельроба) щось пошептали, проспівали й оголосили, що такий-то й така-та є вже подружжям. Ну, а після цього відбулося традиційне весілля з піснями, короуєм і т. д.

Ревізії й арештування.

ДРОГОВИЧЧИНА.

В п'ятницю 4. IX. ц. р. в год. 5. рано поліція перевезла масові арештування між студентством Дрогобича. Арештовано: Володимира Кобильника, студ. мед., Миколу Колодубу, студ. фіз., Василя Коцюбу, студ. мед., Володимира Гордиського, абсолюта, фіз., Івана Гордиського, студ. прав., Івана Яхна, студ. прав., Олексія Тараського, абсолюта, політехіки, Богдана Косарського, абсолюта, Володимира Осередчука, гімна, студ. політ., Володимира Осередчука, гімна, абсолюта, і Льва Криська, студ. політехі. Поза тим арештовано: Миколу Ілію, емерит. учителя і Гавриля Омеляна. Всіх арештованих, а знімом Кобильника та Криська, по перевезуванню випущено на волю по 48 год. без подання причини арештування. П'ятьох арештованих приміщено в тюрму, що тут треба було інтерв'ювати д-ра Ільницького, після чого перевезено хорого Кобильника до кращої невід. Можливо так мірдалий чинники арештах у Дрогобичі? Тим то в неділю 6. IX.

рано, просто з вечірниць зі Стрия привезено в'язану в санітарні відносини в поліційних Сенишина Льва, студ. філ., та посаджено в поліційних арештах. Разом з арештованими сиділи в'язні Бутрин Ізко, гімн. абсолв. Позатим доковала поліція масових арештувань у повіті, а передовсім у Бориславі, Тростановичах і Губичах.

САМБІРЩИНА.

Дня 4. вересня 1931 р. на зарядження поліції зі Львова арештовано в Самборі й повіті студентів і значущих осіб та переведено масові ревізії. Арештовані: інж. Омелян Вец, Ярослав Майхер, магістер прав. Іван Яремко, студ. прав. Сілецький Антін, студ. прав. Михайло Яремко, абсолвент гімн. Євген Рудий, б. учитель, Іван Шембель, промисловець, Василь Ступницький, студ. прав. Ярослав Гошка, абсолвент гімн., Гриць Кустрицький, секретар філії „Просвіти“. Найцікавіше було те, що під 4—7. год. рано переведено ревізію в домі ем. радника апеляційного суду в Самборі п. Василя Бережанського, а відтак доручено йому затвердження ревізії, переведеної вночі при допомозі поліції слідчим суддею, однак в мотивах не подано ніякого факту, в чому він підозрілий, а тільки наведено постанови карної процедури, між іншим „в цілі вивалдження дому гавардової гри і розпусти“. При ревізії у нікого нічого не знайдено.

Дня 28. VIII. доставлено до тут. тюрми д-ра Михайла Еліва, повітового лікаря в Слябках на Чехословаччині, який як горожанин Чехословаччини прийняв у відвідинах легальною дорогою за паспортом до свого батька в Кончинях. Д-р Михайло Елів є під замітом злочину крадіжки, поповненої таким чином, що як старши за УГА заарештував для війська сіно і соломус польського священика в самбірських повіті. Д-ра Михайла Еліва за старанням його оборонця ала. Івана Білинського в Самборі випущено на волю за зложенням кавції у висоті 5.000 зол.

СКІЛЬЩИНА.

В перших днях цього місяця поліція в Сколім перевела численні дохождження і ніяку ревізії. І так: придержала Ром. Кобилецького, студ. прав. Ів. Вутковського, абс., Федорика Ол., абс., Ор. Плавюка, студ. техн. Дня 5. ц. м. поліція арештувала на двірці Івана Норичку і Бр. Івасикова. При ревізії у І. Норичку поліція мала знайти „Сурму“. Даліше переведено ревізію в О. Федорика, у якого поліція забрала секретарську книгу „Студ. Гуртка“, Будзівського: „Ішли діти на муки“ і часопис „Незалежність“. В емігранта Олександра Желевського забрали „За Українську Державність“ — збірник матеріалів до історії українського війська (видав в Каліні). Переведено також ревізію в домі філії „Просвіти“ і в урядовця тож філії Т. Палука. Другого дня винищено І. Норичку, а в'язня заарештовано Волод. Бичковича, якого після переслухання відставлено до судових арештів у Стрию.

Англійський голос тривоги.

На зібранні Союзу Народів у Женеві йде генеральна дебата над звітом з діяльності Союзу. Промовляли представники Індії, Японії, Канади, Румунії, Італії та Англії. Загальну увагу звернула на себе промова англійського делегата лорда Сесіля, що засував сучасне міжнародне положення. Світ мусить здобути певність, що йому не грозить нова війна. І тому англійський уряд стверджує, що всякі погослови про відложення конференції в справі роззброєння є безпідставні та що конференція відбудеться в люті 1932 р. Щоби відпнути господарське положення світа, то Англія мусить підтримувати можливість французько-німецького зближення, що дасть 75 проц. відпущення. Щодо ревізії післявоєнних договорів, то на думку промовця теперішній момент рішучо цього не допускає. Однак найбільше занепокоєння викликає світова господарська криза і було би дуже сумно, якби теперішнє зібрання Союзу скінчилося, не знайшовши способу зарадити цьому лихові. Якщо не зробиться в цій справі щось радикального, то задоволені держави Європи та Америки будуть приневолені перевести мораторію, яка грозить небезпечними наслідками для теперішньої господарської системи і може довести до цілковитого хаосу та демонізації гроша. Находимося в ред. кончності негайного ділення, бо маємо перед собою тільки кілька місяців або навіть кілька тижнів часу. Треба якнайкорше повернути капіталові довіру, інакше чекає нас загальне банкрутство. Тільки довіра до довжинних держав дозволить капіталу переходити на чужі ринки. Щоби припинити процес, лорд Сесіль навіть відкидає кончність гарантування заграничних позичок державою.

В справі виміру емеритури.

Найвищий адміністративний трибунал видав рішення, що має принципіальне значення при признаванні емеритури державному службовцеві, звільненому зі служби в часі дисциплінарного дохождження і карно-судового поступування. Діло було у випадку, який тепер на державному порядку при загальній чистці державних урядів, і торкається звичайно службовців української народності.

Державного службовця звільнено зі служби з признаванням 3-місячної відплати. Два роки пізніше карно-судове поступування, яке велось проти нього було уневажене, а видано після судового вироку рішення дисциплінарної комісії засудило його за службову провину з арт. 21. і 25. закону про цив. державну службу на кару відчислення 2 літ служби по думці арт. 77. точка 2. цього закону. Коли після судового вироку звільнений виступив в домаганнях, щоби йому признали емеритуру, влада в першій і другій інстанції відмовила цьому домаганням, мотивуючи відмову тим, що після відчислення йому двох літ служби на основі рішення дисциплінарної комісії його емеритальна вислуга не досягла 10 літ служби.

В скарзі до Найвищого Адм. Трибуналу покривджений доказував, що емеритура належить йому не від емеритальної вислуги, обчисленої після відтягнення двох літ на основі рішення дисциплінарної комісії, бо право його до емеритури повстало ще перед виданням цього рішення, значить, у хвилині звільнення його зі служби, а тоді час його емеритальної вислуги перевищав 10 літ. Найв. Адм. Трибунал рішенням з 5. березня 1931 ч. 3. 409/29 признав це становище зовсім обоснованим.

ОСТАННІ ВІСТІ

МАРШ. ПІЛСУДСЬКИЙ У КРАКОВІ.

Марш. Пілсудський вийшов на кілька днів до Кракова на воєнну гру з вищими старшинами.

АРЕШТУВАННЯ КОМ. ПИСЬМЕННИКІВ У ВАРШАВІ.

Політична поліція арештувала у Варшаві членів ред. комітету при центральнім комітеті польської комуністичної партії під проводом письменника Гемпеля. Далі арештували Вол. Броневського, Едв. Януса, Ол. Хвата й ін. Забрали багато документів комун. партії, відозви і ін.

БУРЕВІЙ ЗНИЩИВ ЦІЛЕ МІСТО.

Буревій, що лютував у м. Беляйз (Гондурас) спричинив смерть 200 людей. Місто знищене зовсім. Великі шкоди є теж на Порторіко й ін. антильських островах. Тепер буревій переходить на Гаїті. Багато людей є ще під завалищами домів. Буревій товаришів великий приплив моря. Філія заляли вулиці м. Беляйз.

ЛІГА НАЦІЙ.

Промова Бріана.

У дискусії над річним звітом із діяльності Ліги Націй промовляв перший мін. Бріан. Він сказав, що несправедливо обвинувачують Лігу, що вона пасивна й неспроможна, щоби зарадити кризі. Криза це наслідок війни й егоїстичного шау надпродукції, в яку впали після війни майже всі народи. Що торкається фр.-нім. взаємин, то без огляду на напади на його особу й без огляду на те, що принесе будучина, він усе вважатиме цю частку життя, яку присвятив праці для фр.-нім. зближення, найбільш почесною для себе. Щодо австр.-нім. митної унії, то шкідлива є система затаювання деяких політичних кроків і тайна поведінка в важких політичних справах без попереднього повідомлення заінтересованих урядів. Така поведінка шкодить аз. довіру між народами. Тепер положення покращало, довіря відживає. Щераз значає, що не спиниться в праці для фр.-нім. зближення. Опісля зазначив бесідник вартости праці європейської комісії. Тяжко було приготувати будучу конференцію роззброєнь, яка збереться 1932 р. Мусить заперестувати проти всяких намірів відложення або відкликання конференції. Колиб конференція не збиралася, Лізі Націй грозило би банкрутство та годі було сповнити найважливіше її завдання, визначене в 8. § пакту. Пакт Ліги Націй це знаменитий правовий документ і шкода, що не введено його досі в життя в усіх подробицях. Пакт зміряє до закріплення умовин безпеки, скріплення генералізацією роземчої системи, якій товаришність має поступенне зменшування зброєнь. Кельогів пакт був великим кроком вперед, бо признав війну міжнародним злочином. Перед підписанням того пакту війна уходила ще за дозволеній засіб. І нині ще можливість війни в деяких випадках невиключена. Женевський протокол із 1924 а був теж знаменитим засо-

бом для гарантій безпеки й виключення війни. Колиб женевський протокол були прийняли свого часу, завдання конференції роззброєнь було б значно легше. Тепер треба шукати нових засобів, які заповнили би ті недостаті. Вкінці бесідник висловлює надію, що коли всі народи світа зберуться при спільнім столі для нарад над зменшенням зброєнь, вони муситимуть раз на все виректись війни.

Опісля делегат Китаю виступив промовою, яку оцінюють як передвиборчу, бо Китай зголює свою кандидатуру при виборах до Ради.

На тімже засіданні делегати Данії, Норвегії, Голландії, Швеції та Швейцарії зложили спільний проект резолюції про редуцію зброєнь. Вони звертаються до Ради, аби предложила здержатися від усіх кроків, які моглиб спричинити збільшення зброєнь аж до вислідів будучої конференції роззброєнь.

Кінець дискусії над річним звітом Ліги буде мабуть у суботу 12. вересня. Тоді теж промовлятиме німецький міністр закордонних справ Курціос.

На пополудневім засіданні Ліги говорив делегат Еспанії Сальвадор Малафіялдія, бувш. директор секції роззброєнь ген. секретаріату. Він засував історичний розвиток приготувань праць Ліги для роззброєння, агадав, що було чимало причин, щоби думати про них поспешно, а навіть насміхатися, тому що було так багато підкомітетів і комітетів. Ті комітети зужили стільки паперу, що з нього можнаб утворити хідник із Женев до Варшави. В дечому той песимізм умотивований. Збільшилися деклярації та пакти, але поширюються теж і заходи держав, що суперечать повищим заявам і пактам. Видне це передовсім у скріпленім зброєнню, а хочби в малім їх обниженню. Уряди підписали в 1925 р. конвенцію про заборону трійливих газів, та всі готовляться до хем. війни. Великою перешкодою в зорганізуванні міжнар. взаємин є і те, що СРСР і Зл. Держави не є членами Ліги. Поки вони не в Лізі й не мають тих самих зобов'язань, що інші держави, доти годі здійснити роззброєння.

МОДНІ БЛАВАТНІ ТОВАРИ для ПАНЬ!

Мужеські сукна — Полотна — Коци СТАХЕВИЧ і АБРИСОВСКИ

ЛВІВ, РИНОК — ТРИБУНАЛЬСЬКА 1.

399 2-3

НОВИНКИ

— Євген Говикович веде свою робітню футер у Львові, вул. Домініканська 4. Тел. 67-54. 404 4-?

— ОО. Катехитам і Парохам до відома! Кооп. „Священнича Поміч“, Станіславів, Липова 1. поручає найкращі підручники до навчання релігії в народних і виділових школах, апробовані всіма трьома Впреосв. Одинаріятами. 1. Малий катехизм хр. кат. рел., ціна 0-80 зол., 2. Коротка біблійна історія ст. і нов. зав., ціна 1-50 зол., які гарним зовнішнім виглядом, добірною методою та конкурентною ціною зеднали собі загальне признание. Від замовлень понад 25 прим. не числиться коштів пересилки. Приймається комісові замовлення. Попирайте кооперативне, шкільне видавництво! 412 3-16

— Приватна коедукційна гімназія в Дрогобичі в біжучім шкільнім році вестиме класи I.—VIII. класичного і IV., V. й VI. гуманістичного типу. Управа гімназії уновнована приймати учнів (учениць) розв'язаних гімназій у Тернополі, Рогатині і Дрогобичі без вступного іспиту, коли голосяться до тої самої класи, в котрій їх заохопило розв'язання, і аз вступним іспитом, коли хотять поступити одну класу вище. Ученики (-ниці), що хотілиб здавати вступний іспит до VIII. класу, мусять внести подання до Кураторії через Управу гімназії. Зголошуватися треба негайно устис або письменно. Вписи триватимуть до кінця вересня. Речинсь вступних іспитів і початок шк. року проголоситься пізніше. Для замісних дешва бурса. — Управа гімназії. 456 3-3

— Неочікувана поміч у господарстві. Трудне завдання в нинішніх тяжких часах має кожна господиня, щоби покрити всі видатки і потреби господарства, при шораз меншій домашнім бюджеті. Тому теж правдивою радістю для зажуреної господині є відомість, що необхідне в кожному господарстві мило Олень Шіхт, з уваги на знижку фабричної ціни, в деталічній продажі є значно дешевше.

— Конфіскація „Діла“. Вчорашнє (204) число „Діла“ підпало конфіскації за чотири місяці в передовій статті д-ра Ст. Барана „Перед загальним переписом“ і за одно місце в статті пос. Дм.

Великановича „3 побуту у Швені“. Це вже 53-а конфіскація нашого органу в цьому році.

— Склад дорозового суду в Тернополі вже оголошено. Предсідником суду є віцепрезес окружного суду Цегалський, а вотантами окружця Дмитро Людомір Островський і окр. суддя Густав барон Гостковський. Дорозовий (нагай) суд в Тернополі розпочав урядкування дня 10. вересня н. р., але покищо на вокзалі нема ліній справи. Прокуратором дорозового суду є прокуратор Музика, а його заступником віцепрокуратор д-р Врубель. Під національним оглядом склад суду і прокуратури є одноцільний.

— Союз Українських Артистів у Львові улаштує в неділю 13. ц. м. в салі „Прогресу“ на Личаковій виставку „Запорожець за Дунаєм“. Участь беруть: п-і Стаднікова, Сорока, Гірякова і п-е: Гіряк, Гевко, Сорока й інші. Директор: п. Т. Купчинський. Початок: 7. год. веч.

— Страйк у Золочеві. Робітники, заняті при будові міської беканарні у Золочеві, застрайкували тому, що не виплачено їм задержаних зарплаток на суму 12 тисяч зол. Страйкує поверх 100 осіб, які від трьох тижнів не дістають платні.

— З львівської хроніки. Намагався скінчити самогубством 20-літній П. Калітинський. — Олена Личкова жалувала за вкраденими з П мешкання при вул. Дверницького річчями вартості 360 зол. — Переїздила авто через Львів Ір. Розвадовська і в дорозі пропала їй дорожнечини варті 600 зол. — Любувалися в столовому накривті невідомі злодії і позичили його з мешкання Марії Венгжинської при вул. Гродзіцьких. — Обіцявав своїм дітям „шибу з вікна“, викрадаючи з вікон мешкання Роз. Сенкевич при вул. На Боловня і забрав теж річчями вартості 600 зол.

— З краєвої хроніки. В Бориславі застріляв 26-літній монтер Вільгельм Райль. В селі Надліччя біля Миколаєва знайшли трупа П. Мартинова, б. видавця польського матримоніального часопису у Львові „Аліанс“. — На д-ра Хаїма Равца в Луцьку напали злодії і забрали в нього 2.500 золотих рублів.

— Мито на книжки. Досі довів усяких книжок і журналів з закордону був вільний від мита. Довідуємося, що в найближчому часі буде введено мито на польські книжки, друковані за кордоном. Всі друковані в чужих мовах будуть даліше вільні від митних оплат.

— З творчості Горького. Горький написав нову повість п. з. „Григорій Булечев і той другий“.

— З гараздів Бесарабії. До села Патруля в Бесарабії прийшов берник (екзекутор), щоби фантавати Івана Савіду за незаплатені податки. В хаті бідного селянина не було нічого цінного і берник забрав 10-місячного сина та передав одній жінці з тим, щоби не віддала родичам дитину доки не заплатять податку.

— Нове українське товариство на Буковині. В Чернівцях заснували українці згід румунської займачини нове Т-во „Українська Спілка ім. Мазепи“. „УСІМ“ має чисто культурні і наукові напрями. Черновецький „Час“ подає правильних цього т-ва. З 1-ої точки довідуємося, що т-во ставить своєю головною метою збирання пам'яток і документів, пов'язаних з гетьм. Мазепою, які будуть заховані в музею „УСІМ“. Адреса цього т-ва: Степан Тимчук, „Сеча“, st Petrovici 4. Cernăuți, Romania.

— Гостиниці для чужинців. Рада народних секретарів у Москві призначила 5.000.000 руб. на будову кількох новітніх гостиниць, призначених виключно для чужинців.

— Вломник і безпека проти влому. В Сан Франціско винайшов один вломник, що сидить у тюрмі, новий замок, який основно забезпечує перед вломом і патент свого винаходу відпровадив одній фабриці за 100.000 доларів.

— Наслідок перського шаха в Польщі. В суботу рано приїхав до Варшави потягом із Здобунова син перського шаха Резі Хана. 12-літній наслідковий товаришить 15 осіб.

— Трошки статистики. 22 міста в Італії мають вище 100.000, 34 вище 50.000 і 36 вище 10.000 мешканців. Медіоля, Генуя і Турин мають вище 500.000 мешканців.

— І прокуратор — людина. В Братиславі (Чехословаччина) виклакала великий розголос білка прокуратора Фурманка з артистом Бортеком.

— 8 поверхів за мінуту. В одному нью-йоркському хмародері є поспішна вінда, яка протягом одної мінути виїздить на висоту 8-ох поверхів.

— 500 км. на годину сподіється досягнути австрійський автомобіліст Норманд Сміт, який хоче побити рекорд Камбелла 392 км. на годину.

— Едізон перед смертю. Д-р Гове, що лічить Едізона, видав бюлетень, в якому подає до прилюдного відома, що Едізон може не вижити з останньої неуги, яка підкопала його життєві сили.

— Б. еспанська королева в Італії. Еспанська екс-королева Вікторія приїхала до Італії в товаристві своїх дітей і свого шуриня Дон Карлоса з Бурбонів. Королева відвідала Вазиліку Амброзія і поїхала до Падуї, звідкіль поїде до Генуї і Кани.

— Американський двобій. У Гартфорд, стейт Алябама — Зед. Держави відбувся двобій між начальником поліції Раодом і бувшим місцевим бурмістром Ратфордом. Після одної сварки поїхали вони відбутися двобій, один поклав свою ліву руку на рамя другого і в тій позі стріляв до себе з револьверів. Після 9-ої виміни стрілів оба попадали мертвими на землю. Справді, такий двобій можливий лише в Америці!

— „Автоматична годівля“. В Полудневій Америці видурив один обманець великі грошеві суми від різних людей, яким обіцявав велитенські зиски з годівлі лисів. Годівля мала відбуватися автоматично: лиси мали їсти мясо вбитих котів, коти мясо шурів і шурів лисів. Тим чином автоматична годівля мала виживлювати лисів і котів на футра. Про такий спосіб „автоматичного“ обманства довідався обманець із збірки жартів друкованих перед 50. роками в Лондоні і ще тепер найшов дуриків, які в це повірили.

— Сорочка Магомета. Жінка магараджі Саварак на острові Борнео княжна Деві Луда привезла до Парижа незвичайну пам'ятку: сорочку пророка Магомета. Сорочка виткана з конопляних волокон, перетиканих золотом, ціла вкрита знаками, які виглядають на орнамент. Це цілий Коран записав на сорочці добайливий писар. Пр. Кассанне видасть про цю сорочку монографію, прикрашену мініатюрами Пальтова. Міжнародний Конф. Етнографів вирішить питання про оригінальність пам'ятки.

— Сажне для Вп старшин резерви. Фірма Віттельс, Львів, вул. Рутонського 7. повідомляє, що улаштувала у власній управі, спільно з визначною факхоною краєвською снідою, — заведення для мундуровання старшин Ц. В. та виконує на міру вибраних старшинських вбрання з першорядних матеріалів безсєхських фабрик, беручи повну гарантію за якість, содїє та точне виконання. Продовж 14 днів рішила фірма Віттельс, Львів Рутонського 7. виконати старшинський мундур для реклами за ціну 200— золотих.

ПОДЯКА.

Ширу подяку складаємо послові д-рові Білякові й адвокату М. Багрінівському з Рівного за безітересовну і річеву оборону в рівенському окружному суді в справі, веденій проти нас у зв'язку з листопадними виборами до сойму і сенату 1930 р. Корень, 7. IX. 1931. — Н. Юркевич, Г. Хруницький.

З судової салі.

ДРУГИЙ ДЕНЬ РОЗПРАВИ ПРОТИ Н. ЗАЙЦЯ.

Другий день розправи проти Н. Зайця минув на переслуханнях решти свідків прокуратора і частини відводних.

Зі свідків прокуратора визнавали постерункові з поліц. станиці у Житині, Кельб і Велень на обставини, серед яких признався обв. Н. Зайць до роблених йому закидів і про подробиці переводженої у його домі ревізії. Ззнавали на загаль обтяжувачо, але попадали часом у суперечності зі зізнаннями, які зложили на попередній розправі.

Свідки оборони підтверджували албі Зайця критичного вечора і взагалі його оборону.

Зокрема свід. Франц Квятковська, полька, бувши господиня на поліц. станиці у Житині визнавала, що Зайця підчас переслухувань на поліції заперто у пивниці, де він так кричав цілу ніч, що вона не могла заснути, а на слідуєчий день бачила Зайця замураного і побитого. Зайць нічого не хотів їсти, а тільки хотів ножа, щоби заповідати собі смерть. Вкінці визнавала, що Зайць їй сказав, що мусів до чогонебудь признастися, бо хотів, щоби перестали його бити.

Поміж свідками бачимо теж матір обвинуваченого, Анну Зайць, яка не користує в права відмови зізнань. Вона каже м. її, що ревізія, переведена у неї дома, відбулася в її неприсутності, коли виїхала була до арештованого сина до Житини.

Від часу до часу попадає у сценію з присутніми на салі постерунковими, що переводили ревізію, а які на запит предсідника перечать зізнанням свідка.

Окрім неї визнає на ту саму обставину брат обвинуваченого Микола, студ. теології, а відтак свідки Либек, Ю. Гіндий, М. Крицький, Н. Федорович і ін. Всі вони повторють свої зізнання, зложені на поперед. розправі відносно албі обвинуваченого.

Затра останній день розправи, на якій послідуєть зізнання решти свідків між іншими головного свідка прокуратури Птаєвського, команданта станиці у Житині. Потім підуть промови прокуратора й оборонці; резюме предсідника і вердикт лави суддів присяжних.

Довідуємося, що каса львів. окр. суду у сьогоднішніх випадках не виплачує належностей свідкам, оправдуючись браком тотішки. Відбивається це головно на наших селянах, які приїждять сюди як свідки дуже часто з подальших сторін. Ось хотів би у процесі Н. Зайця, що зараз відбувається, не виплачено 12 свідкам ані одного сотника.

Селяни безраді, часто без сотника у кишені, валагають суд. коридори, напастуючи часто оборонців інтересованих сторін, щоби дали їм на поворот домів гроші або навіть наїхали їм купця, що купив би (очевидно аї стратою для них) їхню претенсію до суд. каси.

Повага суду вимагалаб, щоби цю, дуже прикру, аномалію усунути, бо незабаром можемо стати перед фактом, що свідки поучені сумним досвідом, перестануть взагалі являтися на розправи.

ЖАДАЙТЕ
французьких паперців
до курення.

JOB

Дописи.

ЗБОРІВ. (Величаво ювілейне свято „Рідної Школи“.) Дня 23. серпня н. р. урочисто Старшина Кружка „Рідної Школи“ в Зборіві ювілейне свято, на яке прибув делегат зі Львова в особі дир. Ющипина, члена Президії „Рідної Школи“, Хід свята був такий: Започатковано його полевою Службою Божою в год. 11. переполуднем, яку виправив біля парохіальної церкви в Зборіві місцевий декан о. Василь Кулик при асистії чотирьох інших священників з повіту: о. Бачанського, о. Костельного, о. Іванця й о. Пилища. Непроглядні маси народу заповнили площу біля церкви, а по вислуханні богослуження виголосив до них о. Костельний високопатрістичну промову на тему Рідношлюбної освіти. По богослуженні потягнули маси народу на площу „Рідної Школи“, бо на похід вулицями міста тут староство не дозволило. В год. 1. попол. відбулася на площі „Р. Ш.“, прикрашеній флагами і національними прапорами, сваточна академія при участі 5.000 народу. Академію відкрив голова Кружка „Рідної Школи“ М. Стефанішин, адвокат у Зборіві, вступною промовою, після чого збірні хорі Мшана-Кудиниці відіспівали Шевченка-Котка „Учітеся, брати мої“. Відтак делегат Головної Управи дир. Ющипин виголосив глибоко обдуману патрістичну промову про ціль і завдання „Рідної Школи“. Далше слідували хоріві продукції поодиноких хорів, як місцевого, так і з повіту, а саме: „Розвивайся лесо борзо“ (мішаний хор — Зборів) і „Візанка народних пісень“, яку відіграла дута оркестра зі Зборова і Грабківців під батутною урядовою і диригентом місцевої філії „Прогресу“, п. Луки Колони. Потім мішаний хор в Поморан під управою диригента мішанина п. Мануха відіспівав удатно „Думи мої“, „Степів барвінку“ і „Ой підемо у ліс“ „Думи мої“. Після під бурю оплесків виголосив студент медицини п. Жуковський декламацію Івана Франка „Каменирі“. З черги репродукції народних танків виконали майстерно діти Оля Романівна і Ледавіська. Потім слідували далше продукції хору в Озерянці під управою місцевого дяка п. Манацького („Щастливий край“ та „У ліс“), а по нім „Збірка народних пісень“, яку відіграла оркестра Грабківців-Зборів. Після голови місцевої філії „Прогресу“ о. декан Василь Кулик виголосив сердечний привіт від поестри філії „Прогресу“ в Зборіві й інших місцевих товариств, а по нім проф. д-р Гіряк заожив привіт від товариства міста Озерян. З черги виступав іще раз хор поморанський і зборівський, а зкінці збірні хорі з цілого повіту відіспівали під умільним провідом п. Конопи „За Україну“. На закінчення непроглядні маси відіспівали в піднесеному настрою національним гимн: „Ще не вмерла Україна“. Пополудні в год. 3. відбувся на тій самій площі фестин в багату програмою, підчас якого діти „Діточих Садків“ і „Рідної Школи“ зі Зборова та з повіту виконали низку руханкових і ритмічних вправ та національних танків. А саме: „Діточий садок“ Зборів-місто під провідом п-и С. Овадіної, Зборів-Кудиниці під провідом п. М. Качмарівської, Мшаниці під опікою п. Процикової і провідом п. Ярошівної, Плауча Велика під провідом п. Войтовичівної і Ярославичі під провідом п. Мамчаківної при звуках оркестри і національних співах. Найкраще синеслися діти збірних лекцій „Рідної Школи“ в Жуківцях під провідом п. Олі Палажничної, які вивели ритмічні вправи і національні танці (як „Запорожець“ і інші) На закінчення місцевий „Сокіл“ зі Зборова під управою начальника М. Радіховського і під доправою начальника М. Радіховського і під доправою п. Куликівної яка була дитиною діточих і

сольових вираз, виконав артистичні вирази відносно і на привадах. Весь чистий дохід з добровільних датків і зі вступів на фестивалі передано Головному Управлінню „Рідної Школи“ у Львові.

СПОРТ.

Недільні змагання

В неділю 13. ц. м. змагаються отсі лігові дружини: Чорні—Висла у Львові (грище Чорних, год. 4. попол.), Варшавянка—Погонь у Варшаві, Польонія—Легія у Варшаві, Гарбарія—Варта в Кракові і Л. К. С.—Рух в Лодзі.

Мистецтво краю в ситківці.

В п'ятницю 11. ц. м. зачалися на кортах Л. К. С. при вул. Войтиха змагання в ситківці за мистецтво краю. Поважна кількість згодошень наших чільних змагунів дає запоруку, що зма-

гання стоятимуть на високому рівні! До того долучаються ще й мандрівні нагороди наших установ, що цього року припадуть або ЛКС-ові або іншому клубові, через що й панує у цілому українському ситківковому Львові велике напруження. Змагання розіграють: пані, панове і юніори в сінглях і деблях та мішаний грі.

† ПОСМЕРТНІ ЗГАДКИ.

Д-р Андрій Токарчук, молодий лікар, довголітній секретар Комітету у Празі для збирання жертв на Народню Лічницю у Львові, організатор української національної молоді в Празі і душа та дуже діяльний член виділу (в різних функціях) Організації Української Нац. Молоді в ЧСР та член Української Академічної Громади в ЧСР, помер 6. вересня ц. р. в Лючі в домі своїх родичів. — Андрій Токарчук уродився 9. грудня 1896 р. в Лючі, до гімназії хо-

див у Коломиї. Підчас війни втратив чимало (був на італійському фронті), опісля саужня в УГА, з якою ділав долю й недолю. Вкінці опинився у ЧСР, де й промучився на доктора всіх лікарських наук 8. грудня 1930 р. До родичів у Лючі вернувся у липні ц. р., де по довгих муках закінчив своє життя. Похороні Покійного відбулися 9. ц. м. в Лючі при участі трьох священиків, оо. Левицького, Бахталовського та Букшованого і великої маси народу. Прощав Покійного востаннє д-р Ткачук від товаришів і один селянин з Лючі від односельчан. Співав хор під управою п. Петра Чукура. Земля пером високо ідейному народньому робітникові!

Ціни набілу у Львові.

„Маслосоюз“ платня кооперативам 11. IX. 1931 р.: масло експортне і десертне пріма — 1 зол., літра молока 23—25 сот., літра сметани 120 зол. копа лань 650 зол.

ОГОЛОШЕННЯ

Театри.

Великий Міський Театр:

Субота, 12. вересня год. 3:30 попол. „Піस्ता“.
Субота, 12. вересня, год. 8. вечором „Піस्ता“.
Неділя 13. вересня год. 3:30 попол. „Піस्ता“.
Неділя, 13. вересня год. 8. вечором „Вулиця“.

Театр Ріжнородностей:

Субота, 12. вересня, год. 7:30 вечором „Королева передмістя“.
Неділя, 13. вересня, год. 3:30 вечором „Королева передмістя“.
Неділя, 13. вересня, год. 7:30 вечором „Королева передмістя“.
(Ціни від 60 сот. до 4 зол.).

Кіна.

АПОЛЬО: Звукова фільма „Міліон“ (реж. Рене Клеїр).

КІАСІНО: Звукова фільма „Сирій дім“ і додатки.

КОЛЬОСЕИ: „Вулиця гріху“, „Лавіна“.

ЛЕВ: Звук фільма „Міліон“ (реж. Рене Клеїр).

МАРУСЕНЬКА: Звукова фільма „Особиста секретарка“.

МІРАЖ: Звукова фільма „Хаджі Мурат“ (Білий сатана) в 12. Мозжухіном.

ОЛЗА: Звукова фільма „Іванко музика“.

ПАЛІС: Звукова фільма „Рішача ніч“ (Генерал Платон).

ПАН: Звук фільма „Анна Хрісті“.

ПАСАЖ: „Бригада смерті“ (Гарі Піль) і додатки.

ХИМЕРА: „Наша є ніч“.

СТИЛЕВЕ: „Жінка, яка бажає гріху“ та „Чародійний шкарпет“ (Пат і Патазон).

УПІХА: „Заборошені години“, „Заморські чорти“.

Програма радіо.

Неділя, 13. вересня 1931.

Кенігсберг (217,1) 17:45 Оперова музика. Липськ (259,3) 11:30 Кантата Баха Братислава (278,8) 22:15 Циганська музика. Штутгарт (360,1) 21:15 „Вальсери“, І акт оп. Вагнера (тран. із Франкфурту). Гамбург (372,2) 14:15 Славні теори. 20:00 Недільний концерт. Берлін (419) 18:50 Гімнуски пісні. Харків (426) 15:00 20:00 Концерт. Рим (441,2) 17:00 Концерт. Прага (486,2) 21:10 „Magnificat centum“ Баха, (хор, соля, орк.). Міліно (500,8) 20:45 „Мезе Маріяно“, опера. 22:00 „Il Re“, опера Джордана. Відень (516,4) 21:00 Музика Гайда (квартет). Рига (524,5) 21:25 21:00 Музика камеральна (Гайда). Мінхен (532,9) 19:10 Мішаний хор (нім. людські пісні). 20:00 Популярний концерт. Будапешт (550,5) 30:30 Вечір Пучіні. Ленінград (1000) 18:30 Концерт для селян. Калюндборг (1153,8) 20:00 Музика Шуберта. 21:20 Концерт хор. Москва (1481) 20:30 Популярний відіт.

Понеділок 14. вересня 1931.

Кенігсберг (217,1) 20:45 Тріо Бетовена на дві обі і вальсаторію Липськ (259,3) 19:30 Симф. концерт. Братислава (278,8) 18:00 Концерт. Бресля (325) 21:20 Два фортепіани (Шуберт, Штраус, Фільд і ін.). Брно (341,7) 20:20 Концерт хор. „Орус“. Сотенс (403,8) 20:35 Камеральний концерт. Берлін (419) 16:30 Концерт солістів. Харків (426) 15:00 20:00 Концерт. Стокгольм (435,4) 20:00 Концерт. 22:05—23:00 Концерт солістів. Рим (441,2) 21:00 Концерт людської музики. Прага (486,2) 21:00 Концерт радіоорк. (Бетовен, Моцарт, Гайда). Міліно (500,8) 22:00 Камеральна музика. Відень (516,4) 19:30 Ірландські пісні. 22:00 Джембенд. Рига (524,5) 19:00 Музика Гайди. 20:25 „Травіата“, опера Верді. Мінхен 21:25 Південно-німецький квінтет. Будапешт (550,5) 17:30 Концерт

солістів. 19:45 Циганська музика. Любляна (575,8) 18:30 Сальоновий квінтет. Ленінград (1000) 16:00 Етнографічний концерт. 18:30 Літературний вечір. Калюндборг (1153,8) 20:00 Смічкова музика.

Львівське радіо.

Неділя 13. вересня 1931.

Львів (380,7) 10:15 Богослуження з Кракова. 11:58. Астр. з Варшави 12:10—14:35 Комунікати (Трансмісія з Варшави). 14:35 Поштова скринька. 14:50 Музика і різничий відіт з Варшави. 16:40 Програма для дітей з Варшави. 17:10 Музика з грамофонових плит 17:35 Комунікати і концерт з Варшави. 19:00 Всечина. 19:25 Війми з оперет. 19:40 Три знаки запиту. 19:55—22:25 Трансмісія з Варшави. 22:25 Спортовий комунікат. 22:30—24:00 Скрипковий речиталь і легка музика з Варшави.

Понеділок 14. вересня 1931.

Львів (380,7) 11:58 Астрономічний час. 12:10 Концерт з грамофонових плит. 13:10 Комунікат метеорологічний з Варшави. 14:50 Комунікат господарський з Варшави. 15:10 Музика з грамофонових плит 15:25 Спортовий відіт з Варшави. 15:45 Огляд комунікатів з Варшави. 16:00 Музика з грамофонових плит 16:50 Гутірка по французьки. 17:10 Музика з грамофонових плит 17:15 Фейлстон. 17:30 Музика з грамофонових плит. 17:35 Відіт і легка музика з Варшави. 19:00 Всечина. 19:20 Три оклички. 19:35 Музика з грамофонових плит. 19:40 Трансмісія з Варшави. 20:30 Концерт з Варшави. 22:00 — 22:25 Трансмісія з Варшави. 22:30—24:00 Легка і танкова музика з Варшави.

ДРІВНІ ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакції не відповідає

ГОДИННИК ВАШ буде найкраще направлений у найбільшій годинничарській роботі Івана Зельтеяра х а Львів, пл. Марійська ч. 5. — З провінції просимо репарації присилати поштою. — Старомодні жіночі годинники переробляємо на ручні. 130

ПРИЙМУ на помешкання з харчем 2—3 учнів або учениць. — Зголошення вул. Піскова ч. 25/II. 447 2—2

ФАБРИКА ЕЛЕКТРИЧНИХ ЛЯМП і металевих виробів „GALWANJA“, Жуліньського 11а. — Тех. 20-54. — Ціни фабричні. 30 30—?

ОЖЕНИТЬСЯ урядовець-вдовець — старший вік. В тій цілі пізнає самітну жінку середніх літ, гр.-кат. обряду, господарну, чесну, згідану, що має малий капітал, або торговельне підприємство. Ласкаві неанонісні зголошення проситись слати до Аміа. „Діла“ під „СТ“. 410 4-4

ЖІНКА середніх літ шукає місця до управи хатою у відіт священика або цедеба. Скромна винагорода — по умові. — Зголошення слати на адресу: С. Давидова, Царинське (Saryakle) н. Дверня (Dwernik) кодо Лютовіска. 472 1—2

У ВІДНІ вдова по адвокату поручає гарні великі кімнати з кімні удержанням для студентів (-тів). Ціна залежна від числа зголошень. За більшим зголошенням знижка до 23 дол. місячно на всім готови. — Адрес: О. Левицька, Wien 8 B, Josefstadtstr. 73/6. 463 1—2

КАНДИДАТ АДВОКАТУРИ в відбуттю 1-річного судового практикою шукає місця в адвоката в дні 1. X. ц. р. — Ласкаві зголошення до Адміністрації „Діла“ під „Пильний“. 471 1—5

ДЕНТИСТКА Р. ШЕННБАУМ вернула. Львів, Піскова ч. 3. 468

ФІЛОСОФКА ухвалена прийме лекцію на виїзд зі середніх шкіл. — Зголошення до Адміністрації під „Витривалість“. 466

ПОКІЙ в окремих виходом для двох панів з утриманням до виїзду. Відомість вул. Грунвальдська ч. 9, партер ліворуч. 458 2-2

КІМНАТА 2 вікна, фронт, тенда, суха постійному льокаторові. Виспаського 31. 445

КОСІВ к/ КОЛОМІЇ, пансіон Євгені Лукашевської приймає гостей цілий рік. Ціни знижені. 467 1—3

ТОЛОЧУ десени на плюшових планках навіть старих, знищених; відвіжую, вищу, перероблюю. М. Волянська, Львів, Собіського 12, тел. 17—04. 325 3-2

МУЗИКАЛІЯ. „Засумуй Трембіто“, сольовий, „Легкі твори“ ч. 3. Безкорвайного на фортепіані, по 1 зол. 469 1—5

ПЕДАНТ. Зімовища 10. відношав та консервує НАПРОЧУД нових способом клубові меблі та всілякі предмети зі шкіри. Очікуємо візвання. Тел. 49—71. 474 1—3

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакції не відповідає

Д-р Маргель Едмунд повернув і ординує у нервових і внутрішніх недугах від 10—1 і від 3—6 Глинянська 4. тел. 63—60. Всілякі апарати до електроділення. 3—4

Спеціаліст недуг легень, серця і жовука

д-р Фелікс Ган

Львів, Листопада 30.

1206 Пересвітлення Рентгеном.

Д-р Володимир ЯНОВИЧ в Станіславові

переніс лікарську канцелярію й ординує в мешканні при вул. Шуйського 12, ріг Грунвальдської, напроти залізничних домів, недалеко двірця. 440 2-2

Просимо переконались! Добрий матеріал. — Гарний крій. Дешеві ціни дає тільки Кравецька Робітня для муштин Л. Марк, Львів, Словацького 2. Хто поклачеться на це оголошення, 403 дістане відповідний рабат. 3—4

Знамя культури дому

не

П'ЯНІНО

фабрики Я. КЕРНТОПФ і сини Д. С.

Високий рівень фабрикації.

Найвищі признання музичних і фахових код.

Найкращі відзначення.

ДОГІДНІ УМОВИ НА СПЛАТИ.

Фабричний склад: Львів, пл. Марійська ч. 5. (Марійська Галерія) — тел. 56—65. На складі великий вибір нових п'яніно від зол. 2.400—

ЖУРНАЛИ

ВЗОРІ

КРОІ

МАНЕКІНИ

Р. ЛЯНДАВ

Львів, вул. ЧАРНЕЦЬКОГО ч. 3.

400

Львів, вул. ЧАРНЕЦЬКОГО ч. 3.

ЛІЖКА металеві

ВІЗКИ діточі

поручає дешево

фабричний склад

М. Волковискі

Львів, Коперника 5. Тел. 95—97.

Великий вибір

ДОГІДНІ УМОВИ

Присилайте передплату!